

Innst. 143 S (2009-2010) og Dokument 1 Tillegg 2 (2009-2010)

Innst. 142 S (2009-2010) og Dokument 3:15 (2008-2009)

President,

Innstillingen fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen omtaler, slik jeg ser det, to ulike tema. Det ene er knyttet til at Arbeids- og velferdsetaten har fått revisjonsbrev med merknader og at Riksrevisjonen ikke kan bekrefte at det ikke er feil og mangler i etatens regnskap for 2008. Det andre omtaler gjennomføringen av NAV-reformen og hva komiteen forventer av arbeids- og velferdsforvaltningen. I innlegget mitt vil jeg si noe om hvordan jeg følger opp begge forholdene.

Jeg deler komiteens innstilling om at det er svært alvorlig at Riksrevisjonen ikke kan bekrefte regnskapet til Arbeids- og velferdsetaten. Kritikken fra Riksrevisjonen går på ulike forhold. Det som etter mitt syn er mest alvorlig i kritikken, er den svake internkontrollen i ytelsesforvaltningen. Men jeg forventer at Riksrevisjonen vil kunne finne en bedring i situasjonen i Arbeids- og velferdsetaten gjennom 2009, selv om jeg er forberedt på at Riksrevisjonen i revisjonen for 2009 også vil kunne komme med kritikk.

For å bedre kontrollnivået i ytelsesforvaltningen, har Arbeids- og velferdsdirektoratet iverksatt nøkkelkontroller for stønadsområdene sykepengen, uførestønad, barnetrygd, barnebidrag og stønad til enslig forsørger. Kontrollene ble satt i verk i oktober 2009 i alle fylker og følges opp gjennom systematisk rapportering og intern revisjon av etterlevelse. Nøkkelkontrollene skal gradvis utvides.

Direktoratet har i løpet av høsten 2009 utarbeidet en helhetlig kontrollstrategi for 2009-2015. Hensikten er over tid å etablere et kontrollnivå basert på en vurdering av risiko og vesentlighet som skal sikre balanse mellom krav til effektivitet og sikkerhet/kvalitet i saksbehandlingen.

Departementet stiller i tildelingsbrevet til etaten for 2010 krav om at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne vise til bedret internkontroll i ytelsesforvaltningen i 2010 sammenliknet med 2009, og at det skal synliggjøres hvilken effekt innførte tiltak for internkontroll har hatt for å bedre kvaliteten i ytelsesforvaltningen.

Arbeidet med å styrke internkontrollen i Arbeids- og velferdsetaten er et langsiktig arbeid og det vil ta tid før etaten vil komme opp på et ønskelig kontrollnivå. Det har også sammenheng med dagens IT-systemer i etaten. Det gjenstår utvikling av

en mer fullverdig og integrert IKT-løsning. Det er viktig at den videre utviklingen på dette området gjennomføres med god styring og kontroll, og at det gjennomføres en grundig planlegging av hva som skal skje på dette området. Jeg vil orientere Stortinget om utviklingen i denne saken i forbindelse med de fremtidige budsjettbehandlingene.

Arbeids- og velferdsetaten har hatt en svært kompleks organisering av regnskapsfunksjonen som bygger på organiseringen i de tidligere etatene. Direktoratet er nå i ferd med å samle regnskapsområdet i en egen styringslinje. Dette vil bidra til mer effektiv styring og tydeligere ansvarsdeling for å øke kvaliteten på etatens regnskap.

Komiteen omtaler også forhold knyttet til gjennomføring av NAV-reformen. Jeg har nå nedsatt en ekspertgruppe som skal se på arbeidsdelingen mellom NAV-kontor og forvaltningsenheter. Ekspertgruppen vil også få innspill fra og ha dialog med en referansegruppe som skal bestå av representanter for brukere og ansatte. Gruppen skal ha en todelt leveranse, og jeg vil i revidert nasjonalbudsjett orientere om gruppens første leveranse om gjeldende arbeidsdeling og erfaringene med denne. Basert på gruppens sluttrapport som vil foreligge ved utgangen av juni, og etter at rapporten har vært på høring, vil jeg i budsjettproposisjonen for 2011 komme tilbake til oppfølgingen av den endelige rapporten.

Både Riksrevisjonen og komiteen har vært opptatt av behovet for kompetanseheving i arbeids- og velferdsforvaltningen. Jeg er enig i at dette er en helt sentral forutsetning for at forvaltningen skal kunne løse sine oppgaver. Det dreier seg om ulike tiltak for å heve kompetansen til de som nå er ansatt i forvaltningen, og minst i like stor grad – som jeg understreket i mitt innlegg under komitéhøringen 15. januar – at arbeids- og velferdsforvaltningen får rekruttert kompetent arbeidskraft i fremtiden.

Jeg har nå mottatt den eksterne utredningen om langsiktige kompetanseutfordringer sett i forhold til tilbudet innenfor høyere utdanning. Utredningen vil i første omgang bli sendt på høring. I det videre arbeidet med denne saken vil jeg ha nær kontakt med forsknings- og høyere utdanningsministeren, og se oppfølgingen i sammenheng med arbeidet som nå pågår med en handlingsplan for bl.a. å styrke relasjonene mellom forskning, profesjonsutdanninger og praksis innenfor velferdssektorens yrker.

Komiteen mener at målstyringen av Arbeids- og velferdsetaten kunne vært tydeligere. For 2010 er det satt klare krav til hva etaten skal prioritere. Det kom tydelig fram i budsjettproposisjonen for 2010, er videreført i tildelingsbrevet til etaten og preger vår samlede etatsstyring. Én av de viktigste oppgavene mine fremover, er å sørge for at nye virkemidler og endringer i regelverk foreslås innført på en slik måte at de understøtter arbeidet med å nå de overordnede målene med NAV-reformen og ikke medfører nye problemer for etaten.

Avslutningsvis vil jeg også kommentere Innst. 142 S (2009-2010) om NAVs innsats for et inkluderende arbeidsliv gjennom arbeidslivssentrene og tilretteleggingstilskuddet. Arbeidslivssentrene i Arbeids- og velferdsetaten er et svært viktig virkemiddel for å realisere målene i IA-samarbeidet. Dette er også vektlagt av partene i arbeidslivet. I den nye IA-avtalen er arbeidslivssentrenes rolle tydeliggjort. Riksrevisjonens kritikk av enkelte elementer i arbeidslivssentrenes organisering, IA-

plasser og budsjettering av tilretteleggingstilskuddet, er jeg opptatt av å finne gode løsninger på ut fra ønsket om å sikre et mer inkluderende arbeidsliv.